

RESSENYES DE REVISTES

«Afinitats electives. Els rostres de la química»

Mètode. Revista de Difusió de la Investigació, núm. 69
Universitat de València, primavera 2011

La revista *Mètode*, en el seu número de primavera, dedica un monogràfic a la química en el context de la celebració de l'Any Internacional de la Química. Aquest monogràfic, coordinat pels professors Antonio García Belmar i José Ramon Bertomeu Sánchez, pretén mostrar una visió pluridisciplinària del naixement de la química com a ciència i analitzar les sorprenents variacions que la imatge social de la química, les seves afinitats i tensions i els seus múltiples rostres han sofert des del segle XVIII fins a l'actualitat.

En la introducció, els coordinadors fan una reflexió que dona una idea de la rapidesa amb la qual la química es va convertir en el segle XVIII en una ciència valorada socialment.

El monogràfic conté articles de Xavier Duran («Goethe i l'afinitat entre química i literatura: Molècules i divorcis en una novel·la romàntica»), Nicholas W. Best («Principis, elements i

substàncies: La influència filosòfica en la revolució química»), Ursula Klein («Amb què experimentaven els químics? El món de les substàncies en la química del segle XVIII»), Marco Beretta («La segona dissort de Lavoisier: Ascensió i caiguda del mite de la revolució química»), Pere Grapí («La visualització del canvi químic: Les taules d'afinitats del segle XVIII»), Agustí Nieto-Galán («Secrets, receptes i resistències: L'art de la tintura i la revolució química»), Santiago Álvarez («Entre la ciència i l'art: Les imatges del laboratori químic») i Carl Djerassi («La història de l'obra teatral *Oxigen*: Ciència i literatura, del paper a l'escenari»).

També consta d'una entrevista a Bernadette Bensaude-Vincent, catedràtica d'història i filosofia de la ciència de la Universitat de la Sorbona de París, que porta per títol «La imatge social de la química: entre el temor i l'esperança».

«Enseñar química hoy»

Alambique. Didáctica de las Ciencias Experimentales, núm. 69
Editorial Graó, Barcelona, 2011

La revista *Alambique*, en el número 69, dedica una monografia a l'ensenyament de la química, amb motiu de l'Any Internacional de la Química. El monogràfic aborda aspectes fonamentals de l'ensenyament de la química en l'actualitat (contextualització, modelització, idees prèvies i formes de raonament dels estudiants, indagació, ambients virtuals d'aprenentatge i interdisciplinarietat) des d'una perspectiva internacional.

La monografia s'inicia amb una breu presentació a càrrec del coordinador, Aureli Caamaño, i un article d'Ilka Parchmann sobre dues propostes metodològiques per fomentar l'interès dels estudiants i del públic en general per la química.

En el segon article, Aureli Caamaño proposa un ensenyament de la química que integri la contextualització, la modelització i la indagació, i explora el grau d'aplicació d'aquest enfocament en tres projectes de química en context actuals: la Química Salters, el projecte alemany *Chemie in Kontext*¹ i el projecte brasiler *Química Cidadã*.

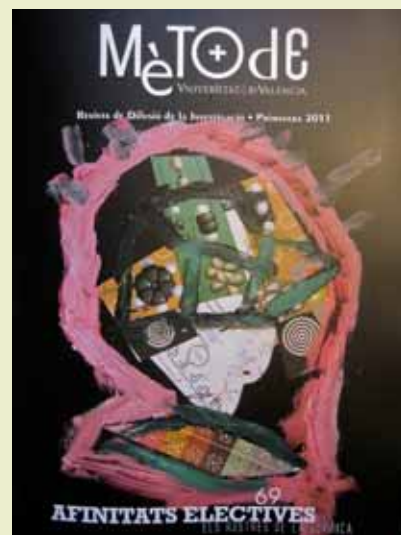
En el tercer article, Vicente Talanquer² aborda el paper de les idees

prèvies dels estudiants en l'aprenentatge de la química, considerant que, a causa de la gran diversitat de concepcions alternatives existents, és difícil treure profit didàctic d'aquest coneixement, si no s'identifiquen les suposicions implícites i les formes de raonament que s'amaguen darrere de moltes d'elles.

En el quart article, Vincent Mas defensa un ensenyament de la química basat en pedagogies obertes, d'acord amb les recents orientacions del currículum francès. Aquesta pedagogia implica una interacció entre el docent, l'alumnat i l'entorn.

En el cinquè article, Marcelo Giordan reflexiona des d'una perspectiva sociocultural sobre les possibilitats i les limitacions que les tecnologies digitals de la informació i de la comunicació poden arribar a tenir en l'ensenyament de la química.

Finalment, en el sisè article, Antonio Cachapuz proposa usar la interdisciplinarietat com a estratègia per fer front al descensís de molts joves respecte de l'estudi de la química, suggerint un diàleg innovador entre la química i l'art.

El recull d'articles ha comptat per a la seva il·lustració amb la col·laboració de dos artistes: el pintor Uliso Alemany, que proposa una sèrie de rostres de químics «entotsolats», i Eugènia Balcells, que mostra alguns dels seus muntatges i instal·lacions multimèdia, que exploren diferents relacions entre ciència i art.

Felicitem la revista *Mètode* per aquest excel·lent monogràfic i recomanem molt especialment la seva lectura.

Aureli Caamaño

Consell Editorial d'Educació Química EduQ

La secció «Aula de didàctica» consta d'un article sobre el treball cooperatiu d'Amparo Vilches i Daniel Gil i un altre sobre l'ús de les analogies en l'ensenyament dels models i dels processos de modelització en ciències, de José M. Oliva.

Fina Guitart

Consell Editorial d'Educació Química EduQ

1. També presentat per la mateixa autora en l'article «Chemie in Kontext. One approach to realize science standards in chemistry classes» (*Educació Química EduQ*, 2, 24-31, 2009).

2. Presentat per Ilka Parchmann en l'article «Chemie in Kontext. One approach to realize science standards in chemistry classes» (*Educació Química EduQ*, 2, 24-31, 2009).